

Innhold

Forord	9
Introduksjon	11
DEL 1 INTRODUKSJON – SALG I EN STØRRE KONTEKST	15
Kapittel 1	
Salg som konkurransefortrinn	17
1.1 Selgere er kunnskapsmedarbeidere.	18
1.2 Informasjon versus kunnskap og innsikt	19
1.3 Salgsvirksomheter er kunnskapsintensive.	22
1.4 Konkurranse versus samarbeid.	23
1.5 Fordommer spiser tanker.	26
1.6 Prinsipper om kunnskapsarbeid.	27
1.7 Ledernes holdning til selgere	28
1.8 Selgernes holdning til det å være kunnskapsmedarbeider.	30
1.9 All læring starter med teori	31
1.10 Å lykkes med salg er et valg du tar.	32
Kapittel 2	
Vi er alle selgere	34
2.1 Salg, salgsskyen & salgstrakten	34
2.2 Selgere som mikromarkedsførere	40
Kapittel 3	
Verdi og verdiproposisjon	43
3.1 Hva er verdi?	44
3.2 Hvem definerer verdi?	45
3.3 Hva er og hvordan utvikles en verdiproposisjon?	47
Kapittel 4	
Kritiske suksessfaktorer i salg	53

DEL 2 INTRODUKSJON – SALG SETT FRA KJØPERS VERDEN... 57**Kapittel 5**

Endringer i kjøpsmønster	59
5.1 Endret demografi med fokus på digitale løsninger	59
5.2 Økt uavhengighet, begrenset tilgang	61
5.3 Større krav og forventninger	63
5.4 Konsensus i beslutningsprosessen	65
5.5 Krav om skreddersydde løsninger	66
5.6 Økt involvering fra innkjøp.	67
5.7 Økt fokus på samfunnsansvar	68
5.8 Økt bruk av anbud	69
5.9 Kjøpers endringer i et salgsperspektiv	70

Kapittel 6

Kjøpere og deres beslutninger	72
6.1 Hva er kjøp?	72
6.2 Hvem er kjøperne?	73
6.3 Hvordan tar kjøpere sine beslutninger?	74
6.3.1 Kjøpers situasjon.	74
6.3.2 Kjøpers organisasjon	75
6.3.3 Kjøpers beslutningsprosess	76
6.3.4 Kjøpers beslutningsenhet	79
6.3.5 Kjøpers endring av behov	81
6.3.6 Kjøpers begrensede ressurser	83
6.4 Suksessfaktorer i kjøpers beslutningsprosess.	84

DEL 3 INTRODUKSJON – SALG I ET FAGLIG PERSPEKTIV..... 87**Kapittel 7**

Epoker, begreper og metodikker	89
7.1 Ulike salgsepoker.	89
7.2 Ulike salgsbegreper	90
7.3 Ulike salgsmetodikker	93
7.3.1 Produktbasert salgsmetodikk.	95
7.3.2 Løsningsbasert salgsmetodikk	96
7.3.3 Innsiktsbasert salgsmetodikk.	97
7.3.4 Strategibasert salgsmetodikk	101

Kapittel 8

Selgers dilemmaer	103
8.1 Drivere som påvirker valg av salgsmetodikk.	103
8.1.1 Økt kompleksitet	104

8.1.2 Økt standardisering	105
8.2 Den fremmedes dilemma	107
Kapittel 9	
Strategiske valg	109
9.1 Verdibasert salg versus prisbasert salg	109
9.2 Innebasert salg versus utebasert salg	110
9.3 Valg av salgsmodell	112
DEL 4 INTRODUKSJON – EN SELGERS NAVIGASJONSSYSTEM . .	115
Kapittel 10	
Fokus på <i>innsikt</i>.	122
10.1 Kundevalg	122
10.1.1 Kjøpere som er i endringsmodus	124
10.1.2 Kjøpere som genererer lønnsomhet	127
10.2 Kundeforståelse	131
10.2.1 Dynamikken i kjøpers beslutningsenhet	132
10.2.2 Kjøpers forretningsdrivere	138
Kapittel 11	
Fokus på <i>samarbeid</i>	140
11.1 Kundetilnærming	142
11.1.1 Struktur på kundemøter	143
11.1.2 Kommunikasjonsadferd i kundemøter	149
11.1.3 Innhold i kundemøter	157
11.1.4 Oppsummering av kundetilnærming	159
11.2 Kundeteam	160
11.2.1 Riktige personer fra kjøpers virksomhet	161
11.2.2 Riktige personer fra selgers virksomhet	162
11.2.3 Tverrfaglig samarbeid	163
Kapittel 12	
Fokus på <i>leveranse</i>	166
12.1 Kundeplanlegging	167
12.2 Kundeaktiviteter	174
12.2.1 Responsdyktighet	174
12.2.2 «Toppen–slutten»-prinsippet	176
Kapittel 13	
Fokus på <i>resultat</i>	179
13.1 Kundemålinger	180
13.2 Kunderevisjon	184

Kapittel 14	
Sluttkommentar til navigasjonssystemet	186
DEL 5 INTRODUKSJON – EN SALGSLEDERS PRESTASJONSSYSTEM.	189
Kapittel 15	
Forventninger til selgere	196
Kapittel 16	
En selgers kompetanseprofil	201
Kapittel 17	
Effektivitet i salgsarbeidet	214
17.1 En salgsstyrkes effektivitet	216
17.2 En salgsleders effektivitet	218
Kapittel 18	
Resultatmåling av salgsarbeidet	222
Kapittel 19	
Lederskap og belønning.	229
Kapittel 20	
Salgscoaching.	235
Kapittel 21	
Salgstrening.	240
Kapittel 22	
CRM-system	248
Kapittel 23	
Evalueringsystem av prestasjonssystemet	253
Vedlegg	256
Referanser	259
Stikkord.	266

Forord

Salg er innflytelse av endring.
Uten salg vil omgivelsene styre deg.
Med salg vil du styre omgivelsene.

Denne boken er et resultat av stor frustrasjon. Min store lidenskap i livet har alltid vært salg. Da jeg gikk på barneskolen, banket jeg på dører og solgte blomster, gikk med avisen og solgte hagetjenester til alle naboene (snømåking, raking, rydding med mer). Mens jeg studerte, solgte jeg alt fra popkorn til toalettreklame. Gjennom hele mitt yrkesliv har salg stått i sentrum. Jeg har primært solgt og gjennomført opplæringsprogrammer innen salg og salgsledelse. Men for tre–fire år siden skjedde det noe. Det jeg underviste om (metoder, prosesser, verktøy), fungerte ikke lenger. Mine eksisterende kunder ble gradvis borte, og jeg fikk ikke noen nye. Min kalender begynte å få store, blanke hull. Kort fortalt: Salgsresultatene uteble, selvtilliten ble dårligere, og frustrasjonen ble større. Noe var annerledes, og jeg forsto ikke hva det var, eller hvordan jeg skulle forholde meg til det. Som hos mange andre i min generasjon hadde tiden innhentet meg. Jeg måtte gjøre et valg. Jeg valgte å lære salg på nytt.

En gang ble jeg fortalt at gapet mellom en toppidrettsutøvers ferdigheter og ambisjoner er doping. Nå skal ikke jeg sammenligne meg selv med en toppidrettsutøver, men jeg forstår nå bedre hvorfor noen velger å dope seg. Å skrive denne boken har vært en ensom, krevende og smertefull prosess. Tankene om arbeidet og timene som lå foran meg, om utfordringene som måtte løses, men som jeg ikke hadde svar på, om alt det jeg burde ha gjort, men som ikke ble gjort – alt har til tider medført mental «galskap» hvor tankene har gått i spinn. Å skrive denne boken har også vært en egoistisk prosess som har hatt sine konsekvenser. Familien har måttet håndtere en frustrert mann/pappa som har levd i en boble, sosiale sammenkomster med venner har blitt nedprioritert, og min salgsinnsats for å skape nye salgsmuligheter har vært på et lavmål. Men det har vært en utrolig lærerik prosess. Skal man lære noe ordentlig, så er det å skrive en bok beste medisin. Min endringsprosess er ikke ferdig, men det jeg har lært så langt, står i denne boken. Forhåpentligvis vil det gi deg som leser et tilsvarende verdifullt utbytte. Det er også mitt håp at boken skal generere noen nye muligheter. Jeg vil derfor sette stor pris på om du kan gi meg noen tilbakemeldinger (synspunkter, kommentarer, tanker og ideer). Du finner meg på www.hofbauer.no. Takk for at du blir med meg på denne salgsreisen.

Til min familie: Denne boken dedikerer jeg dere. Tusen takk for all støtte, tålmodighet, kjærlighet og inspirasjon.

MagAmaSel: Se ikke verden som den er, men som den kan bli. Vær modig. Vær snill.

En stor takk går også til alle de som har lest hele eller deler av boken og gitt verdifulle tilbakemeldinger: Bjørn Haraldseth, Per Simonsen, Arne Henrik Widerøe, Bjørn-Erik Madsen, Kari Salvesen Mørk, Per Christian Aas og Berit Landsend-Holo. En spesiell takk går til min forlegger, Erik Juel. Takk for tilliten, de gode samtalene og all veiledning.

Oslo, mai 2016

Christian Hofbauer